

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

<p>ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.</p>	<p>PREU DE SUSCRIPCIÓ Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18</p>
---	--

INAUGURACIÓ DEL FERRO CARRIL DE VILANOVA.

(ACABAMENT.)

A las tres de la tarde encara estavam en dejú. Si haguéssim sigut cargols n' hi havia per escamar-se. Un dejuni natural de vuit horas vá posar á la comitiva oficial á punt de fer á la patarrallada.

Un grupo d' impacients, ó més ben dit d' escéptichs, perque ja no creyam en la alimentació, pera esperar que terminés la ceremonia religiosa y assegurarnos al mateix temps del porvenir dels nostres ventrells, varem penetrar en lo menjador, improvisat en mitj d' un camp de Vilanova. Era un emvelat digne d' en Caba, en forma de túnel perque era llarch y estret; pero com era de tela, resultava un túnel clá.

Dins del emvelat hi havia tres taulas que semblavan de fusta contínua (no s' acabavan may,) ab estovallas netas de bugada, y cuberts per cinch centas deu personas.

L' aspecte de las taulas, tinch de ser franch, era tranquilisador. Desseguida s' coneixia que de llubarro, galantina y alló que s' diu, quatre olivetas, n' hi hauria per tothom.

A dos quarts de cinch vá compareixer la comitiva oficial. Las dignes autoritats y 'ls que tenian brindis premeditats varen ocupar las cabeceras de las taulas y las cadiras de preferéncia y 'ls demés nos vam assentar en las que quedavan y que semblava que las haviam tret á la rifa, perque vam tenir de cotejar lo número de la invitació ab lo que tenia cada cubert. Fins n' hi vá haber algun que vá dinar per aproximació.

Lo mateix vá se assentarse la gent, que desapareixe de la taula tota la materia comestible, exceptuantse algun que altre llubarro, que no vá sé inquietat en la primera embestida, sens dupte per las molestias que ocasiona l' extracció delicada de la espina.

Quan los quaranta criats que servian lo dinar, á una senyal del timbre ván comensar á servir lo puré (aixis anomenava l' introducció la llista del menú) la major part dels comensals ja havian tingut que demanar més pá.

A la primera cullarada de puré vaig planye á n' en Gumá. Ja s' veyá que 'l cuyné 'l faria quedar malament.

A la segona cullarada vaig planye al meu ventrell y no 'n vaig tornar á menjar més.

Los tres plats següents ván estar á la altura del puré. Lo cuyner seguia compromentent á n' en Gumá.

¡Sis duros lo cubert! ¡Semblava mentida!

Fins al pavo truffé no hi vá haver plat.

Se vá coneixe que el cuyner s' havia proposat fer las paus ab aquest plat, pero ¡es clar! ja no vá tenir punt, ¡qui diable apunta despèrs d' haver perdut quatre postas!

¡Y pensar que al pobre Gumá l' hi costava sis duros

lo cubert! Jo m' hauria estimat més un cubert de plata.

Dels puros s' en degué cuidar en Gumá personalment, perque 'ls nou que jo vaig arreplegar eran de la Habana.

Al final del dinar vá repartirse una medalla que á més de commemorar la inauguració del ferro carril, venia á ser una petita indemnissació del disgust del ápat, perque es de bronze y nada, sempre s' en podrán treure dos duros.

Com jo estava col·locat molt lluny de las dignas autoritats, y l' emvelat no tenia, com es natural, condicions acústicas, vaig poguer pendre lo café ab tota tranquilitat. Lo qu' es ab los brindis, tinch de ferlos justicia, no vaig ser molestat poch ni molt. Vaig sentir algun picament de mans, vaig reparar que algú s' aixecava, girava 'ls ulls en blanch y movia molt los brasos; pero lo que s' diu de paraula, gracias á Déu, no 'n vaig sentir cap. Lo qu' es ab aixó si que vaig estar de sort.

Y are ¿qué fem? pensaba entre mí, saborejant lo segon puro. ¿Qué 'm quedo á veure 'ls fochs ó me 'n torno al seno de la familia?

La promesa que havia fet á la dona de no quedarme á la nit, va decidirme y cap á la estació falta gent, per tornarme 'n á Barcelona.

Lo tren oficial anava á arrancar; pero n' hi havia d' altres y jo vaig escullirne un que sortia á las set, per no anar ab tantas pressas. A tres quarts de set me ficava dintre un cotxe de primera, y escullint un bon asiento y abrigantme bé ab la capa, me disposava á empendrer lo viatge de tornada que á las nou del vespre m' havia de deixar al peu de Monjuich y á tiro de tranvia de la meva dona.

Pero toca un quart de vuit y 'l tren no marxa; tocan dos quarts y 'l tren impassible en la estació. A tres quarts vaig procurar informarme de si se sabia algo de la arrencada del tren; no 'n vaig pogué treure l' aigua clara.

La máquina prou xiulaba; pero 'l tren com si li diguessin Llucia, no donava senyals de vida.

A las vuit y no sé quants minuts, va posarse 'l tren en mohiment, fins que varem arribar á Sitjes, ahont á las duas horas de estar parats ó siga á las deu y quart, vam averiguar que s' esperava una máquina de Barcelona perque poguessim continuar lo viatge.

¡Bravo! vaig pensar tot desseguida; aquest tren l' han fet per mí. Alló d' haver d' estar sempre pendent del rellotje y d' haverse d' enterar de las diferéncias dels meridianos eran per mí inconvenients que sempre m' havian fet desistir d' empendre cap viatge; si ho havia volgut probar alguna vegada, ja se sabia, lo que méno un tren se m' escapava sempre.

Al últim n' he trobat un que ja estich segú que per tart que arribi no m' escaparé may.

Despèrs alló de saber de cert á l' hora que un marxa y á l' hora que un arriba es tant prosáich, com lo saber lo que un ha de menjar quan s' assenta á taula.

¡No 'm va distreure poch aixó de no saber de cert á la hora que jo tornaria á veure á la dona!

¡No us vindreu poch de gust! ¡Alsa amigo, no serás poch desitjat! ¡Quina rebuda tant diferent no s' fa al que arriba á deshora! ¡Perque un siga ben rebut no hi ha com fer esperar, fer passar ansia! Lo que tinguí la mala costum de ser puntual, que probi algun dia de ferse guar un parell d' horetas y ja m' ho sabrá dir. ¡L' ase 'm flich si torna may més á retirar á l' hora!

Solsament aixis se pot apreciar, si á un li portan afecte.

¡Oh! y despèrs hasta per la mateixa familia. La satisfacció que sent al convenser 's de que á un no li ha succehit cap desgracia no es pagada ab diners.

Tot aixó anava jo pensant ficat dintre del cotxe per arribar millor, á dos quarts d' una de la matinada del dia 30, hora en que vam sortir de Sitjes.

Quan varem arribar á Barcelona eran dos puarts de tres. ¡Haviam estat vuit horas pel camí! Vaja ¿no es nou un tren que pel camí fa aquestas bacainas y que recorda aquellas épocas en que s' viatjava en galera?

¿No es prou distret y hasta poétich, arribá á un hora en que tothom dorm? Fer llevar á tothom, tenir rahons ab la criada que ha de baixar á obrir la porta de la escaleta y disputar ab la dona perque no créu una paraula de lo que un li explica?

Aixis me va passar ab la meva. Se va creure que havia anat al ball y encara 'm fa morros.

¡Ah! ¡pero que bé s' passa una temporadeta de morros ab la costella, quan un sap de cert que despèrs ha de venir una reconciliació!

BONAVENTURA GATELL.

UN PROCÉS CÉLEBRE.

A Fransa s' instruheixen las causas criminals á la llum del dia, davant de un concurs numerós y ab assisténcia dels representants de la premsa, que l' endemá dona compte de las preguntas dels jutjes y de las respostas dels acusats y dels testimonis.

D' aquesta manera la justicia s' tréu la vena dels ulls, y contempla á l' opinió; observant las impressions que aquesta experimenta y fallant en conseqüéncia.

Los periódichs publican extractes dels processos célebres, per entreteniment dels seus lectors.

Es aquesta la manera més propia de assistir á la representació de una infinitat de comedias, dramas y tragedias de la vida real, que no hi ha autor capás de somiarlos.

O sino vajin llegint.

Se tracta de una causa promoguda per un assumpto, en lo qual hi ha hagut derrament de sanch: es per lo tant una causa célebre. Y no obstant l' acusat y l' acusador tenen cara d' homes de bé; pero no se 'n fi-

hin, que devegades una cara bonatxona es la màscara de un cor pervers.

L'acusador es un tal Bertrand; l'acusatse diu Benet.

En Bertrand tenia un gust molt natural, l'hi agradaven los canaris; y en Benet tenia un gat ab lo mateix gust que l Sr. Bertrand, també ls canaris l' hi agradaven. ¡Què hi farèm! ¡Hi ha bestias que tenen la mania de imitar á las personas!

En Bertrand y en Benet, ó sigan l'acusador y l'acusat eran vehins y vivian en tan bonas relacions, que l segon anava molt sovint á casa del primer á jugar al quinto.

Aixís passaven la nit.

*

Explicats aquests precedents, anem al cas, y vingan junt ab l'acusat y l'acusador devant del tribunal, animats del desitj de veure com s'explican.

Lo PRESIDENT.—Vamos á veure, Sr. Bertrand: vosté qu' es l'acusador sabrá de qué s tracta.

BERTRAND.—Vaig anar á casa del Sr. Benet á jugar al quinto com de costum. Vaig emportarme 'n lo canari...

BENET.—¿Y per qué 'l duya?

BERTRAND.—¿Per qué 'l duya? ¡Ay pobre bestiola! A casa, tot sol s' hauria fastidiat... (Riallas).

BENET.—Are digan vostés mateixos si es decent aixó de portar un canari á la tertulia de un vehí, sobre tot á una casa ahont hi ha gat.

BERTRAND.—L'hi dongués bona educació com cal.

BENET.—Ja veurá, l' meu gat es més bèn educat que vosté: ell no 's ficará may á la casa de un altre duhent un canari dintre de una paperina. (Riallas).

BERTRAND.—Aquests son sentiments que vosté es incapás de compendre. Afortunadament (dirigintse al Tribunal) aquests senyors me compendrán millor que no vosté.

Lo PRESIDENT.—No, aixó si que nó.

BERTRAND.—Si 'l tribunal fós viuado com jo, y 's trobés aislat sense altra companyia que la d' aquell aucellet... ¡Ay senyor, tant que m' estimava! Figurinse vostés que no veyá á ningú més que á mi: jo l' hi donava l' escarola més tendre... jo l' hi xiulava las cansons qu' ell aprenia...

PRESIDENT.—Basta. ¡Ja n' hi ha prou d' oració fúnebre!

BERTRAND.—Está bè. No l' hi dirè més que una paraula: un servidor de vosté y 'l canari viviam com dos germans.

PRESIDENT.—He dit que prou lamentacions. Veyám, anem al cas.

BERTRAND.—Anem al cas: era 'l vint de desembre, quan vaig anar á jugar al quinto á casa del acusat. Després de desembolicar al canari, vaig colocarme 'l sobre l' espatlla, posanthi de primer lo mocador, com compendrán molt bè, per una precaució de llimpiesa.

PRESIDENT.—Omiteixi detalls inútils y vágise 'n al grà.

BERTRAND.—Tot just lo tenia sobre l' espatlla, vé 'l gat del senyor, dona un brinco y se me 'l emporta.

BENET.—Pero recordi lo que jo vaig dirli: «Miri que tinch un gat molt llaminer.» ¿No se 'n recorda?

BERTRAND.—Si, á bona hora; ¡ni temps vaig tenir per prevenirme!... M' also tot seguit, me poso á corre darrera d' aquell ferós animal...

BENET.—¿Perós animal! ¡Vaja, que n' hi ha per partirse de riure!...

BERTRAND.—Anava á sortir, enduhentse 'n lo canari dintre de la boca: una bocassa horrorosa, Sr. President: encare 'm sembla que la veig... Llavors jo soch amantent y tancó la porta: l' hi encloch la qua, y ressona un marramau espantós. ¡Aquell gat semblava un tigre! Mentres tant deixa caure 'l canari, m' ajupo per culirlo y aquell animalot tot esfarahit yfestarufat se 'm tira al damunt y creguí, Sr. President, que si no arribo á portá ulleras me tréu los ulls. Me va deixar la cara plena de sanch: are en quant al canari, ja era mort y no m' ha capigut cap més consol que durlo á ca 'l aucellaire y ferlo dissecar.

PRESIDENT.—Bueno y ab tot aixó quina indemnació preten?

BERTRAND.—Vull cent franchs de multa, y tota vegada que 'l que mata ha de morir, demano que 'l gat siga condemnat á mort.

PRESIDENT.—Aixó últim si que no pot ser. Respecte á lo demés, veurém.

BENET.—Encara com no demana que s' inserti la sentència en tots los periódichs, y fins ferla cridar pel nunci.

BERTRAND.—¿No vèu Sr. President? ¿No vèu com encare se 'n riu? Ni davant de la justicia té respecte. (Grans riallas).

Lo President toca la campana; se restableix lo silenci.

*

Lo PRESIDENT, dirigintse al Sr. Benet: Crech que no negará, Sr. Benet que 'l gat de vosté vá causar algunas feridas al Sr. Bertrand.

BENET.—¿Feridas!... ¡Vaya unas feridas! A veure, que las ensenyi.

BERTRAND.—Si senyor... si senyor... vá causarme feridas.

PRESIDENT.—¿Silenci! Vaja dihent, Sr. Benet.

BENET.—No 's tracta més que d' un parell d' esgar-

rapadas sense conseqüencias. ¿Què no vèu que ni méno se l' hi coneixen? Y tinga en compte 'l tribunal que ell vá enclore la qua del meu gat entre una porta... Y encare s' estranya de que la pobre bestiola l' esgarripés. Sembla impossible. ¿A veure qué hauria fet ell al puesto del gat?

BERTRAND.—Jo hauria comensat per respectar al canari. Veyam ¿perqué me l' havia de pendre?

BENET.—Perque es lo seu ofici.

Lo PRESIDENT.—¡Prou! Lo tribunal se retira á deliberar.

*

*

*

Després de un quart d' hora reapareix lo tribunal y pronuncia la sentència, en virtut de la qual queda absolt lo demandant.

Lo Sr. Bertrand se retira escabellantse y picant de péus, mentres exclama:

—Está bè: m' apelo de la sentència y no pararé fins que se 'n ocupi 'l Tribunal Supremo. A veure si á Fransa hi ha justicia.

(Extracte de la Gazeta dels Tribunals).

Á UNA NENA.

Quan te vaig seguir la pista,
de tú 'm vaig enamorar...
Com que só un xich curt de vista
¡Está clar!

Me vás dir qu' estavas trista
y un anell te vaig comprar...
Com que só un xich curt de vista
¡Está clar!

Á casa un famós fondista
un que 'm vol bé 'm vá avisar...
Com que só un xich curt de vista
¡Está clar!

Ta falsia ja tinch vista
un que 'm vol bé 'm vá avisar...
Com que só un xich curt de vista
¡Está clar!

Moltas gracias, Evarista,
que 'ls ulls m' has sabut curar...
¡Ja no soch gens curt de vista!
¡Ja hi veig clar!

LLUIS PUJOL Y VILANOVA

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

LO MAS-PERDUT.—ESTRENO EN LO TEATRO CATALÁ.

Si no 'ls deya alguna cosa sobre 'l drama *Lo mas perdut* de D. Joseph Feliu y Codina fins tindrian dret á citarme per la rahò de que qui t' un deute ha de satisfèrlo.

Entrém, donchs en materia.

¿No saben qu' es *Lo Mas perdut*? Una casa alsada ab los suors de algunas generacions, que tot d' un plegat se 'n va á terra per la vanitat de una dona y la debilitat del seu marit, enamorat d' ella fins á la ceguera: assumpto catalá y de actualitat en uns temps en que 'ls bonichs fan fer molt sovint cosas tant lletjas.

Un jove franch, simpàtic, l' heréu del Mas se casa ab una nena guapa y elegant, que com moltas donas créu que 'ls patrimonis son inagotables, y gasta sense consideració, ab l' unich afany d' eclipsar á tothom, y sobre tot á una vehina que l' hi ha dirigit la proa.

Una colla d' amichs de Barcelona, que ván al Mas á beure Champagne y á jugar, com si fossen los manobres encarregats de tirar la casa á terra.

Un procurador de malas entranyas, que aprofitant las distraccions del heréu, *no procura* més que per ell.

Y un masover vell que ha nascut á la casa y ha vist neixe al heréu: que sap tot lo que passa, escolta 'ls rumors públichs, véu la ruina del Mas imminent, y té 'l valor, la franquesa y la lealtat, de parlar clar á despit del seu amo y sobre tot de la seva mestressa, perque ell créu y créu bè, que si no té 'l dret de propietat sobre 'l Mas, té quan méno lo dret del carinyo.

Hi ha finalment un cusi dels amos, generós y de bon cor qu' es al final la Providencia en mitj de aquella ruina; y un Sr. Baró, enamorat de la mestressa, que tracta de tacar l' honra del heréu, comprant ab las sevas generositats, l' amor de la seva dona.

Ab aquests elements l' autor ha combinat una acció senzilla pero interessant que, sobre tot en los dos actes primers; corra de menor á major, á través de una serie d' escenas, magistralment trassadas, y escrites ab carinyo. En l' acte tercer l' acció decau, notants 'hi certa inseguretat, sens dupte perque l' autor ha fugit de un desenllás trágich, preferint derramar un inesperat consol sobre las victimas de las sevas propias faltas.

Lo millor que t' aquesta obra es la tendencia sossegada y natural. Tot en ella es veritat. No hi ha un recurs violent; no hi ha una escena estrada pèls cabells. Confessém que aixó dintre del teatro catalá, significa un gran progrés. Y aduch aixís hi ha efectes

que interessan, y n' hi ha també que conouhen. Exemple de lo primer: aquellas escenas del acte segon, en que l' heréu troba una cantitat, y quan se disposa á satisfèr los desitjos de la seva dona, se 'n ván aquells diners com pá beneyt, en pagar atrasos. Exemple de lo segon: lo cop del masover, d' aquell home rondinaire y recte á la vegada, que quan véu al seu amo pròxim á la deshona, l' hi dona tot lo seu caudal, lo mateix caudal que avants l' hi negava quan lo volia per gastar lo en músicas y festas. Lo públich en massa aplaudeix aquest rasgo, qu' es la pinzellada més felis sobre un caràcter plé de relléu, sens dupte 'l millor de l' obra. ¡Oh! No hi ha necessitat ni de sorpresas, ni d' inverossimilituts, per conouere al públich. La llum de la veritat es sempre la més hermosa, encare que no siga la més fascinadora.

Lo llenguatge y la verificació de lo *Mas perdut* son fills de un cuidado exquisit, y bé poden passar com á modelo de forma dramática. Ni aquell es rebuscat, ni aquesta es ripiosa: armonisan perfectament ab lo tó general y ab lo caràcter de l' acció, y en aquest concepte lo Sr. Feliu y Codina ha trobat un just medi, digne d' imitarse.

En l' execució tant en Soler com en Fontova caracterisan perfectament lo tipo de masover y de procurador: lo Sr. Goula treballa ab més desembrás en las escenas tranquilas, qu' en aquellas ahont hi palpita la passió, no perque no las senti, sino tal vegada perque las carrega massa. Bè per la senyora Parrenyo: coneix lo tipo y l' interpreta. Al Sr. Fuentes que sempre l' aplaudim en los papers cómichs, trobem com si l' aixalessin en los tipos serios: tal vegada aixó es fill de lo molt que 'ns agrada de l' altra manera. L' encarregat del paper de Baró, deuria caracterisar lo de una manera més distingida, y potsé 's dolent del mateix mal los companys del heréu. Voldríam veure en ells una colla de dandys, y no hi veyém més que una colla de menestrals.

En los demés teatros pocas novetats. Lo Liceo ha tornat á posar *Los Pastoretts*. Pero sembla que per la quaresma y la primavera tindrem òpera... y fins Massini. De modo que si are dejuném ja vindrá l' hora de saciarnos.

Mentres al Retiro preparan *La Pata de cabra*, al Tivoli han posat *La Mariposa encantada* ab bastant lux de decoracions y vestuari.

Finalment, al Circo s' ha estrenat una sarsuela en tres actes de 'n Coll y Britapaja titulada *Los banys orientals*. D' ella 'ns ocuparem en lo pròxim número, que ja veuhem que avuy l' espay nos falta.

N. N. N.

UN PORRÓ.

Un porró que tinch á casa
m' inspira un carinyo gran,
perque fou (y no 'us estranyi)
clau de ma felicitat.

Era un dematí; esmorsava
de ma casa en lo portal,
y acabada la costella
y 'l petit crostó de pá
ab que soleh desdejunarme
lo porró vareig alsar.

Saltant primé per la llengua,
lo vi 'm 'nava coll avall,
mentrestant que ma mirada
perduda per l' ample espay
veya... unas cosas estranyas
que qui béu á galet, sap.

De prompte ma vista 's clava

en un ample finestral,
que ran mateix de teulada
hi ha en la casa del davant:
d' allí una nena 'm mirava
sombrienta, ab tant dols mirar,
que 'm va fé ennuagá y mitj' hora
vaig estar estossogant:

mes, greu no pot sapiguerme
puig vam quedá enamorats,
y al mitj any ja eram promesos,
y als onze mesos casats,
y are ja tenin dos àngels
que á doll ditxa 'ns están dant:
vesli 'hi aquí, donchs perque guardo
com si fos joyell prehuat,
un porronet que va serne
clau de ma felicitat.

DELFI ROSELLA.

ESQUELLOTS.

Segons *El correo catalan* tindrem un nou periódich que será órgano de las Academias de Sant Tomás de Barcelona y Sevilla, ab lo titol de *La Ciencia católica*.

Se publicará baix los auspicijs de D. José Maria.

Se ocupará de tots los adelantos y descubriments moderns.

Ab aixó no diguin pas que la religió está renyida ni ab los descubriments ni ab los adelantos.

Ja veurán com lo dia menos pensat es capás de pu-

blicà un article sobre la manera de dir la missa ab màquina.

* *

Pero això es poch.

Diu lo mateix *Correo catalan* que se ocupará de «los avances meritorios de la sagacidad observadora del hombre que permiten diseñar cada dia con más exactitud las eternas ideas y primeros amores del Altísimo».

¡Los primeros amores del Altísimo!

Ja ho vehuen, ab aquestos neos no s' hi pot tenir massa franquesa.

Fins son capassos de ficarse en la vida privada del *Altísim*.

Al quart pis del Principal, veyent la *Clorinda*:

Un menestral:—Ves que m' explican á mi... ¿Qué 't pensas que 'l toça 'l piano la Lauratti?

Un altre:—Lo meu fill que are n' apren sapigués tocarlo tant bé ab las mans com ella 'l toca ab los peus.

Un cartell enganxat á l' entrada de l' Escola Normal de Mestras. Lo reproduceixo textualment:

«Conferencias de Normal—Las dará—Antonio Ribas Comas Pbro., cursante de la misma. Las que deseen la tal conferencia se servirán entregar por escrito su apellido y domicilio al zapatero de enfrente la misma Normal, (Ronda de San Antonio núm 106) donde los pasará á recoger el arriba citado sacerdote para que pueda avistarse con las solicitantes á fin de acordar la hora y lugar correspondientes.»

El *Clamor del Magisterio* diu: «Los comentarios á gusto del lector.»

¿Comentari? Lo que deya una alumna:—¡Ay Senyor! Això ab bons termes es una cita.

Y á propòsit de cartells. ¡Aquí va un ramillet d' anuncis recullits aquesta mateixa senmana:

«Se desea una señora, sola, catalana, de 25 á 35 años de edad, con buenos antecedentes para estar como de familia con un señor solo.»

De 25 á 35 anys?

També la podia demanar més tendre.

* *

Un altre, del *Diluvio*, com l' anterior:.

«Se desea una mujer que pudiera dar el pecho una vez al dia á un caballero, por cuestion de salud. La que le convenga, que ponga un anuncio de donde vive en el mismo diario.»

Donar lo pit á un caballer.... Tàpis, tàpis que podria costiparsse.

* *

Lo següent pertany al *Correo catalan*:

«Hermosos niños con sus cunas propios para ser adorados en estas fiestas de Navidad. Los hay de todas medidas y precios.»

Qu' es com si diguesim:

«A la barriscada de niños!... Triéu y remanéu!»

Un Italiá ha produhit vi en estat de solidès.

Consisteix en unas pastillas que 's tiran en un vás d' aygua, y l' aygua queda convertida en vi.

Vaja, que aquí anem mes adelantats, y ja fá temps que sense necessitat de pastillas l' aygua 's torna vi.

Bastan unas cuantas estellas de campetxo.

Se tracta del nombrament del canonje Morgades pèl bisbat de Vich, y diu lo corresponsal del Brusí, que la proposta del ministre y l' nombrament del papa fou una cosa que sigué dada y benehida en 24 horas.

«Es la primera vegada, diu, que han bastat 24 horas perque 'l ministre proposés un bisbe y aquet quedés admés.»

Traslado á la futura revista de descubriments é invencions.

¡Quin anunci més cayo:

«Fabricacion de obispos al minuto.»

Lo nou impressari del Liceo se diu Sr. Sancho.

Com que l' emprendre 's lo Teatro del Liceo vol molt pit, ja hi há qui admira al Sr. Sancho.

Y fins qui l' hi diu: D. *Sancho el Bravo*.

Vé l' Estat y suprimeix las rifas dels establiments benéfichs.

—¡Alto! cridan aquests; miri, Sr. Camacho, que supprimeix l' únich recurs que tenen los pobres.

—Oh, no, de cap manera, respon lo ministre: jo 'ls donaré una indemnisió que equivalgui al producto de las rifas. Tots los establiments benéfichs perjudicats reberán un tant mensual, á càrrech de la renta de loterías.

* *

S' acaba l' any: las rifas deixan de ferse.

Las Juntas dels establiments:—¿Y donchs, Sr. Camacho? ¿Y la indemnisió?

—Espérinse, que are la Administració de loterías está passant comptes.

—Bueno, está bè; pero ¿qué tardará molt á estar llesta?

—Are som al mes de Novembre; per lo tant á últims de Mars deixinse veure.

* *

De manera que 'ls establiments benéfichs se quedan, per are, sense la rifa y sense l' indemnisió.

Y 'ls pobres sense cap auxili.

¡Oh! Si jo fos ministre de Hisenda, atendria al dret dels pobres encare que hagués ve quedar sense sou.

Si: qui ha fet lo mal, que 'l pagui, encare que, s' ho haja de treure de la boca.

Fins are 'ls cafés se tancavan á las dos de la matíada per ordre de la autoritat de la provincia; pero 'ls parroquians que volian quedarse á dintre s' hi quedavan.

Are quan tocan las dos, venen los mossos y ab bons modos los treuen fora.

També per ordre de l' autoritat superior de la provincia.

De aixó se 'n diu fè *tocá 'l dos*.

Però qui ha tocat lo dos en mitj de tot es la llibertat individual, suposant que menjar un biftech ó pendre un café á un quart de tres no es cap delict.

A Lóndres ván tractar de robar los restos del emperador Napoleon y del príncep imperial.

Vaja, hi ha lladres que per *dos napoleons* fan qual-sevol paper.

Se tracta de la canonisació de Benet de Labra, aquell sant varò que no 's rentava may la cara y anava pèl mon tot carregat de menjansa.

Un escéptich pregunta á un catòlich:

—Y á un home tant deixat han canonisat?

Resposta del neo:

—¿Perqué no, si va morir en olor de *santitat*?

Réplica del escéptich:

—Ja veurán, parlin ab propietat. ¿Ab olor ó ab pudó?

QUÈNTOS.

En un colegi:

—¿Es veritat, Sr. mestre que la lluna es habitada?

—Y are ¿qui t' ho ha dit?

—He sentit á un senyor que 'n parlava ab lo mèu papà.

—Es una mentida. ¿Vols una proba? Suposém qu' es habitada. Quan nó més hi ha mitja lluna ¿ahont ván los habitants de la mitja que ha desaparecut?

—A l' altra mitja.

—¿Y quan desapareix l' altra mitja y toi?

L' estudiant, cayent del burro:

—Es veritat: no hi havia atinat.

Y ja que parlém de criaturas:

Per Pasqua un padri porta la mona al sèu fillol que tè un altre germá.

—Mira Jaumet, aquesta mona tè la parteixes honradament ab en Lluís.

—¿Qué vol dir honradament?

—Que l' hi donas la part més grossa.

En Jaumet comprenent lo marro:

—Tè Lluís, tè, parteixla tú que jo 'm vull rentar las mans.

Deya un metje á un sèu amich:

—Es precis acostumarse á no fiarse de las apariencias.

—Menos quan se tracta de tú.

—¿Cóm s' enten?

—Home, com que vás sempre vestit de negre, tots los clients s' imaginan que ja anticipadament portas dol per ells.

¡Lo qu' es la costum y l' afició de un home!

Un cirurjiá está malalt de una hipocondria espantosa. Un metje company sèu lo visita y ell l' hi diu:

—Ja no hi ha res que 'm diverteixi, ni que 'm distrega. Ni siquiera tallá una cama ó un brás qu' era lo que avants me distreya més.

Una mestra á la sèva alumna:

—Si la castigo, senyoreta, no 's crega pas que siga pèl mèu gust.

—¿Y donchs pèl gust de qui?

Davant de un tribunal:

—Acusat ¿cóm vos diheu?

L' acusat:

—Ja veurá, Sr. president, desitjo conservar l' incógnit.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Tot una dos-prima mes qu' hém d' aná á la llibrería de casa 'n Lopez: exprés per xó havém sortit. María. Una obra tinch de comprar que n' es del francés traduhida, y bah! Per dirtho més clar, se diu *tersa repetida*.

J. JENER.

II.

Ha fet tot de dos la tres y vol que l' *hu-dos* sovint, y al ferho no hi puch fer més rodaments de cap ja tinch.

PAU SALA.

MUDANSA.

Va trobar lo mèu nebot y tingué molta alegría un tot que dintre hi havia tot anells blanchs com la tot.

UN TAPÉ Y F. DE T.

SINONIMIA.

En Tot una tot deixá que diu que *total* molt bè: al carrer de 'n Tot s' está, y per senyas es fusté.

J. PLANAS.

QUADRAT NUMÉRICH.

• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •

Omplir los pichs ab números que vertical horizontal y diagonalment dongan un total de 24.

EX-BOLEA N.º 1.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Arolas, Archs, Boqueria, Dou, Escudillers, Lladó, Sitjas.

Combinar aquests noms de manera que las inicials dongan lo nom de un poble de Catalunya.

CHIRDLA.

QUINT DE PARAULAS.

• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •

1.ª ratlla vertical ú horizontal: lo que vuidas ó plenas tè tot Ajuntament; 2.ª: Títol femení; 3.ª: un matrimoni y una guardia; 4.ª: nom de dona; 5.ª: En l' Audiencia.

RATA D' ESCRIPTORI.

GEROGLÍFICH.

×
I V

ull ull l ull ull
que que

JOANET TARRAGONÍ.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—A-mor-ta-llat.
- IDEM 2.ª—Do-lo-res.
- ANAGRAMA.—Calor-Rocal-Coral-Lorca.
- COMBINACIÓ NUMÉRICA.—

1	2	3	4	5	6	7
5	6	7	1	2	3	4
2	3	4	5	6	7	1
6	7	1	2	3	4	5
3	4	5	6	7	1	2
7	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	1	2	3

- TRENCA-CLOSCAS.—Ruina.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Llaminers.
- TERS DE PARAULAS.—C E P
E R A
P A U
- GEROGLÍFICH.—Cinch cents mes cent son sis cents.

RECORTS DE L' INAUGURACIÓ DEL FERRO-CARRIL DE VILANOVA.

1. Benedicció de la via y del material.—2. Un túnel en las costas de Garraf.—3. Ball d' etiqueta en lo Circol Vilanovi.—4. Arribada del tren á Sitjes.—5. Obelisch erigit per l' Ajuntament.—6. Pabelló y emvelat en la Plassa de la Estació.—7. Arch erigit per los senyors Santana, Sadurni y comp.—8. Banquet en la sala d' honor del Ajuntament.—9. En la estació del Prat: fragment de l' orquesta.—10. Recorts.—11. Las bellas de la Costa.—12. Agutzil del Ajuntament de Vilanova, vestit de gala.—13. La platja de Vilanova.—14. La casa de la Vila.